Published on *Melano.hu* (https://www.melano.hu)

Páratlan kiállítás nyílik hamarosan a Néprajzi Múzeumban

Létrehozás: 12/11/2012 - 18:00
Szerző: Aranyi Péter
[1]
Különleges kiállítás nyílik jövő év elején "Saaremaa, Muhumaa és Hiiumaa" címmel a Néprajzi Múzeumban. Fókuszba kerülnek a szetuk. Ön tudja kik Ők?

A tárlat Bán Aladár (1871-1960) műfordító és folklorista észtországi néprajzi gyűjtését mutatja be, pontosan száz évvel a gyűjtés ideje és az első, 1912-es bemutató után. A finn nyelvvel, kultúrával elmélyülten foglalkozó Bán Aladár 1910 után fordult az észt folklór és néprajz felé, az észt népi eposz, a Kalevipoeg fordítása kapcsán több alkalommal is járt Észtországban, ahol jelentős tárgyi anyagot gyűjtött, kifejezetten a Néprajzi Múzeum számára. A múzeum észt néprajzi gyűjteményének megalapozása neki köszönhető.

A kiállításon Bán Aladár páratlan gyűjteményének, úti beszámolóinak és írásainak köszönhetően a látogató elé tárul a 20. század eleji Észtország tájainak hagyományos kézművessége és népművészete, változatos textíliái, jellegzetes viseletei, használati tárgyai és ékszerei. Láthatóvá válik az észt szigetvilág összetett néprajzi képe, az egyes szigetek közötti hasonlóságok és különbségek, valamint azok a jellegzetességek, amelyek az észt népművészet egyediségét, sajátosságát adják. Észtország a századforduló tájékán még nem rendelkezett politikai önállósággal.

Az Orosz Birodalom részeként két nagy területi egységből állt: Estlandból és Livlandból, valamint a hozzájuk tartozó szigetekből, melyek közül a legnagyobbak Saaremaa (Ösel), Muhumaa (Moon) és Hiiumaa (Dagő). Bán Aladár elsősorban ezeken a szigeteken, valamint a szárazföldbe ékelődött kis észt néprajzi csoportnál, a szetuknál járt és gyűjtött. A szigetvilágra, csakúgy, mint a szárazföldön lakó szetukra az elzártság, az elszigeteltség volt jellemző. Bán Aladár gyűjtése idején a néprajzkutatás középpontjában az archaikumok vizsgálata állt, ezért ő is elsősorban az archaikusnak tartott, civilizációtól elzárt evangélikusok lakta szigetvilágban és a délkeleti határszélen élő pravoszláv hitű szetuknál gyűjtött és kutatott.

Bán Aladár még a nagy változások előtt rögzítette az elmúlóban lévő észt háziipar és népviselet jellegzetességeit. Világosan látta a társadalmi, politikai mozgásokat, a nemzeti törekvéseket, és mindebben a múltban gyökerező paraszti kultúrának a szerepét. Tudatos koncepcióval összesen 548 tárgyat gyűjtött, amit a Néprajzi Múzeum anyagi támogatása tett lehetővé. A szigetekről származó anyag különösen számottevő, amelynek értékét az észt kutatás is csak most tudatosítja maga számára. A kiállítás a magyar látogatóknak is a felfedezés élményével szolgál, az ismeretlenül csengő Saaremaa, Muhumaa és Hiiumaa szigeteinek egy évszázaddal ezelőtti képét villantja fel, egyben arra is sarkallja a látogatót, hogy fedezzen fel egy újabb, eddig kevéssé ismert pontot Európa kulturális térképén.

A Néprajzi Múzeum időszaki tárlatának mintegy kísérőkiállításaként az Észt Intézetben 2013.január

26-2013.március 31-ig láthatóak lesznek Lennart Meri képei. A fotókiállítás Lennart Meri, volt észt köztársasági elnök, még filmes kutatóként 1969-1988 között a finnugor népeknél folytatott expedícióit és a finnugor népek változatos kultúráját mutatja be.

Tags:
finnugor [2]
szetu [3]
Bán Aladár [4]

Forrás webcím: https://www.melano.hu/paratlan_kiallitas_nyilik_hamarosan_a_neprajzi_muzeumban

Hivatkozások
[1] https://www.melano.hu/sites/default/files/articles/ban_aladar_2012.jpg
[2] https://www.melano.hu/tags/finnugor
[3] https://www.melano.hu/tags/szetu
[4] https://www.melano.hu/tags/ban_aladar